

REMISSMATERIAL för internt bruk

Naturskyddsföreningen
Skåne

Ge oss kraft
att förändra
pg. 9 98 37-7

Vindkraftspolicy för Skåne

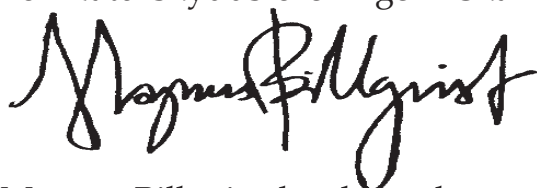
Remissmaterial för inhämtande av synpunkter hos kretsar, nätverk och medlemmar.

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Skåne har tagit fram föreliggande förslag på vindkraftspolicy för Skåne. Detta förslag ersätter den gamla policyn som togs på 1990-talet.

Som mottagare bereds ni härmed tillfälle att inkomma med synpunkter. Dessa måste vara vårt kansli tillhanda **senast 15 september 2011**. Skicka med post till Naturskyddsföreningen i Skåne, Box 1013, 221 04 Lund eller epost till kansli.skane@naturskyddsforeningen.se. Frågor besvaras av Magnus Billqvist på samma adress.

Vindkraftpolicyn är framtagen av Ulrika Tegnér och Anna Bernstad, reviderad av Therése Ehrnstén, språkgranskad av Fredrik Vrang och genomgången av Magnus Billqvist och godkänd för att skicka ut för synpunkter av styrelsen för Naturskyddsföreningen i Skåne.

För Naturskyddsföreningen i Skåne

Magnus Billqvist, länskonsulent

Sändlista

- samtliga 28 kretsars postmottagare
- anslutna föreningar (GBF, Sällskapet Hallands Väderös Natur)
- Ea Baden, Klimatnätverket
- Charlie Wijnbladh, Havsnätverket
- Emma Ådahl, Storkprojektet
- Natur- och miljöavdelningen, rikskansliet
- Martin Green, Ekologihuset

Postadress
Box 1013
221 04 LUND

Besöksadress
Nils Bjelkegatan 4B
222 20 LUND

046-33 56 51
0733-204 777

pg 9 98 37 - 7, bg 196-2729
kansli.skane@naturskyddsforeningen.se

Vindkraftspolicy för Skåne

Inledning

Naturskyddsföreningen i Skåne är positiv till fortsatt utbyggnad av vindkraften som ett led i övergången till allt högre andel förnybar energi i Sveriges energimix. Samtidigt är det nödvändigt att se till att minimera negativa miljöeffekter från vindelproduktionen. Att inte ta hänsyn till djur, natur- och fågelliv vid vindkraftsetableringar vore att med miljöargument som alibi skapa nya problem i och med lösningen av andra.

I Naturskyddsföreningen i Skånes vindkraftspolicy finns praktiska rekommendationer som kan minska vindkraftens nackdelar i Skåne och bidra till att möjliggöra vindkraftetableringar utan att påverka viktiga naturvärden. Effekter på kulturlandskapet, landskapsbilden eller rekreationsvärden får inte negligeras, men beaktas inte i denna policy. Observera att policyns rekommendationer mestadels är av generell karaktär, men också att Naturskyddsföreningen i Skåne kan välja att yttra sig om enskilda vindkraftprojekt.

Policyn har tagits fram av Naturskyddsföreningen i Skåne, med utgångspunkt i Svenska Naturskyddsföreningens rekommendationer för lokalisering av vindkraft och efter samråd med Skånes Ornitologiska Förening och fil dr Martin Green på Lunds universitet.

Lokalisering av vindkraftverk i Skåne

När det gäller vindkraft är placeringen nyckeln till framgångsrika projekt. För att vindkraft ska vara effektiv krävs god lokalisering ur vindenergisynpunkt. Men detta måste vägas mot andra intressen; en olämplig lokalisering kan motverka föreningens intresse att nå ökad acceptans för vindkraft.

Det framgår ur tidigare utredningar kring vindförhållanden i Skåne att det finns goda förutsättningar för vindkraft, också i områden där ingen värdefull naturmiljö behöver tas i anspråk. Dessvärre upptas stora delar av de fördelaktiga områdena, främst till havs, idag av militära övningsområden vilket omöjliggjort vindkraftetablering. Naturskyddsföreningen i Skåne välkomnar en översyn av dessa områden i relation till vikten av en snabb utbyggnad av förnybar energi i Sverige.

Det finns en risk för att intressen för vindkraft och djurskydd krockar. I Skåne finns stora förekomster av häckande och rastande fåglar. Många fåglar passerar årligen Skåne på sin väg till eller från sydligare delar av Europa och Afrika, där de tillbringar vintern. Det förekommer att fåglar kolliderar med vindkraftverk och dödas av rotorbladen. Vindkraftverk kan även påverka fåglars möjligheter att söka föda i ett visst område. Även fladdermuspopulationer kan påverkas negativt av vindkraft. Vad gäller dödstalen bland såväl fåglar som fladdermöss har vindkraftverkens placering stor betydelse – dock kommer enskilda individer att drabbas oavsett placering. Hårdast riskerar rovfåglar att drabbas, och då även på populationsnivå. Rovfåglar undviker inte vindkraftverken, i motsats till andra fåglar som enligt forskningen ser

och undviker verken i högre grad. Rovfågarna trivs också i områden med starka uppåtvindar, alltså just de områden som är fördelaktiga för vindkraft. Skåne är en region rik på rovfågel, och därför krävs försiktighet och mycket kunskap vid vindkraftetablering.

Fåglarna påverkas dock inte endast av den geografiska lokaliseringen utan även av verkens placering i relation till varandra. Tidigare studier har visat att gäss tenderar att undvika områden runt vindparker om verken står i flera rader, de upplevs alltså mer som ett hinder av fåglarna då än om de står i en enda linje.

Negativa effekter från vindkraftetableringar kan till stor del undvikas med hjälp av god planering. Naturskyddsföreningen i Skåne ser gärna en ökad planering på regional nivå, och gärna även på nationell nivå, för att öka förutsättningarna och kunskapen om optimal placering av nya vindkraftverk.

Naturskyddsföreningen i Skåne förespråkar ytterligare forskning kring vindkraftens effekter på naturvärden och djurliv. Dessutom välkomnar vi en utveckling av vertikala vindkraftverk, då tidigare forskning tyder på att riskerna för negativ miljöpåverkan från sådana kan vara lägre än de konventionella verk som idag används i Sverige.

Genom tidiga samråd med berörda intresseorganisationer kan bra helhetslösningar uppnås och konflikter mellan vindkraftens intressenter och naturvärden förebyggas.

Vindkraft till havs och de marina ekosystemen

Tekniken för havsbaserad vindkraft är under utveckling. I dagsläget blir havsplaceringar mer kostsamma än landplaceringar, bland annat därför att havsbaserade möllor kräver mer underhåll och är svårare att uppföra. Samtidigt är vindhastigheten generellt högre och mer konstant till havs; en annan fördel är att även stora havsbaserade verk har mindre påverkan på landlevande djur, växter och bebyggelse än verk till lands. Enligt Naturvårdsverket och Energimyndigheten visar resultaten av studier om vindkraftens påverkan på havets ekosystem bland annat att påverkan främst sker precis i närheten av fundamenten (samt under byggfasen). Detta varierar dock kraftigt beroende på de lokala miljöförhållandena. Mer forskning behövs, såväl kring möllornas konstruktion som kring effekterna på det marina livet.

Rekommendationer

- Vindkraftverk ska inte lokaliseras till platser som omfattas av skydd enligt miljöbalken eller balkens övergångsregler. Vindanläggningar ska inte heller placeras i nära anslutning till sådana områden om det finns risk för störningar.
- Naturskyddsföreningen i Skåne är generellt sett starkt kritisk till vindkraftetableringar i känsliga områden. Särskilt känsliga sträckor i Skåne, där många flyttfåglar passerar på höst och vår, är:
  - kustavsnitten Simrishamn till Kåseberga
  - Falsterbohalvön inklusive området kring Foteviken
  - Kullaberg till Båstad inklusive Skälderviken
- Kustlinjer och våtmarker är ofta mycket fågeltäta och därmed olämpliga för vindkraftetableringar. Även andra områden kan vara viktiga ur fågelskyddssynpunkt och naturvärdessynpunkt och därför bör dessa aspekter undersökas i varje enskilt fall.
- Föreningen ser gärna att etableringar lokaliseras till områden som redan är starkt präglade av bebyggelse, infrastruktur och buller, såsom hamn- och industriområden. Även urbana vindkraftetableringar bör kunna öka och utvecklas.
- Med hänsyn till naturvärden innebär det öppna jordbrukslandskapet relativt få problem för vindkraftetablering, troligtvis fungerar även produktionsskogar bra (även om detta inte är vetenskapligt styrkt ännu). Etableringar i skogsområden bör därför styras mot områden med låga natur- och rekreationsvärden.
- Naturskyddsföreningen i Skåne ser hellre att högre modeller av vindkraftverk anläggs gruppvis i lämpliga områden än att de etableras utspritt i landskapet.
- Den samlade påverkan av flera hinder måste beaktas vid lokalisering av vindkraftanläggningar. Det får till exempel inte bli för långt mellan ostörda rastplatser för flyttande fåglar, och alltför stora andelar av ekologiskt viktiga

utsjöbankar och föryngringsplatser till havs får inte tas i anspråk. Ett sätt att minimera påverkan på dessa är att begränsa utbyggnad av luftburna ledningar för anslutning av vindkraft till elnät.

- Inventeringar av fladdermuslivet i ett tilltänkt etableringsområde bör göras rutinmässigt. Flyttstråk för fladdermöss eller områden med täta fladdermuspopulationer bör undvikas vid etablering av vindkraft, alternativt bör åtgärder vidtas för att minska negativa effekter för fladdermöss.
- Föreningen rekommenderar att låta verken stå still i vindhastigheter under 5 m/s där risk för negativa effekter på fladdermuspopulationer föreligger. Forskning visar att fladdermöss sällan flyger i starkare vindar än 5 m/s och att kollisionerna minskat kraftigt, samtidigt som produktionsförlusten från verket blir mycket liten.
- Vindkraftverkens utformning och positionsbelysning verkar idag fungera relativt väl när det kommer till att vara synliga för, och avskräcka, fåglar (med undantag för rovfåglar). Dock rekommenderar Naturskyddsföreningen i Skåne att ny forskning följs noga så att förslag till ytterligare förbättringar snabbt kan implementeras.
- Vid etableringar till havs måste ordentliga förstudier göras för att undersöka vilka effekter på det marina livet etableringen kan få, och hur placering och tidpunkt kan behöva anpassas. Till exempel är pålning det etableringsmoment som skapar mest störande ljud och ska inte sammanfalla med fiskens lekperiod.
- Vid etableringar till havs ska bottentrålning förbjudas i området och en säkerhetszon fri från fartygstrafik upprättas. Sett ur ett miljöperspektiv finns det stora fördelar med sådana åtgärder; den sammanlagda effekten kan bli att det lokala ekosystemet faktiskt tjänar på en vindkraftetablering.
- Det är viktigt att också under byggfasen minimera skador och ingrepp i naturen i största möjliga mån.
- Strategisk planering av vindkraftetableringar på nationell och regional nivå är ett effektivt sätt att erhålla optimal placering av verken samt minimera intressekonflikter.

(Foton från Naturskyddsföreningens bildbank)

NATURSKYDDSFÖRENINGEN är en ideell miljöorganisation med kraft att förändra. Vi sprider kunskap, kartlägger miljöhot, skapar lösningar samt påverkar politiker och myndigheter såväl nationellt som internationellt. Dessutom står vi bakom världens tuffaste miljömärkning Bra Miljöval. Klimat, hav, skog, miljögifter och jordbruk är våra viktigaste arbetsområden. Föreningen har ca 190 000 medlemmar och finns i lokalföreningar och länsförbund över hela landet. Välkommen att bli medlem, skänka en gåva eller bli företagsponsor. Se mer på www.skane.snf.se

Postadress
Box 1013
221 04 LUND

Besöksadress
Nils Bjelkegatan 4B
222 20 LUND

046-33 56 51
0733-204 777

pg 9 98 37 - 7, bg 196-2729
kansli.skane@naturskyddsforeningen.se